

Inatsisartunut ilaasortaq
Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit
/Maani

Kuannersuit pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 208-mut akissut

Inatsisartut suleriaasianni §37, imm. 1 naapertorlugu Kuannersuit pillugu apeqqutit allassimasut Naalakkersuisunut saqqummiuppatit.

Apeqqutit matuma kinguliani akissuteqarfigineqarput.

Apeqqut 1. Kuannersuarni aatsitassarsiorlunilik misissuisuinissamik akuersissuteqartut Energy Transition Minerals (ETM) misissuinissamik akuersissutip sivitsornissaannut qinnuteqaqqipput, taakkununga tunngatillugu Naalakkersuisut innuttaasut isumaat tusaasallugu qanoq pingaartitsigaat?

Akissut: Ingerlatseqatigiiffiup aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutip sivitsornissaanik qinnuteqarnerani tusarniaaneq ingerlanneqartarpoq, oqartussat attuumassutillit soqutiginnittullu tamarmik tusarniarneqarnissaasa qulakkeernissaa tassani siunertaalluni. Innuttaasut isumaat aamma pimoorullugit tiguneqartartut erseqqissassallugu Naalakkersuisut pingaartippaat – aamma tusarniaaneq tamanut ammasuunngikkaluarpalluunniit.

Aatsitassarsiorluni akuersissutip pillugit sivitsuinerni qinnuteqaat Naalakkersuisoqarfinnut attuumassutilinnut, kommunimut suliap ingerlanneqarfissaanut aammalu suleqatigisartakkanut allanut suliami pineqartumi attuumassutilittut nalilerneqartunut, tusarniaassutigalugu nassiuunneqartarpoq. Assersuutigalugu akuersissut sumiiffimmi savaateqarfinni inissisimappat, taanna tassaasinnaavoq Savaatillit peqatigiiffiat.

Kisianni tusarniaanerup ingerlanera allanut matoqqasuunngilaq: Innuttaasunit, kattuffinniit imaluunniit soqutiginnittunit allaniit, pisortatigoortumik tusarniaaffigineqartut allattorsimaffianiinngitsunit, oqaaseqaatit tiguneqarpata, taakkua aamma suliassap suliarineqarnerani ilanngunneqartarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit sumiiffimmi pissutsinik aalajangersimasunik tikkuuasut, oqartussamut attuumassutilimmut ingerlateqqinneqartarput, taassumalu akuersissummut sivitsorneqartumut immikkut atugassarititaasunik piumasaqaateqartoqassanersoq nalilertarpaa.

Illit innuttaasutut nipiit mianerisassat pisariaqartut mianerineqarnissaannik qulakkeereqataasinnaasoq – assersuutigalugu avatangiisinut, uumasunut, najukkami sumiiffiup atorineqartarneranut imaluunniit inuiaqatigiinnut tunngasunut allanut, tamatuma kinguneraa. Ivigartorfiit pillugit ernumasoqarpat,

Ulloq: 02/01 2026
Suliap nr. 2025 - 17344
Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: mlsa@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

ernumassut taanna Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Iminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfimmut oqaaseqarfigineqaqqullugu nassiunneqartarnera, tamatuma assersuutigalugu kinguneraa. Sumiiffiup naleqqussarneqarnissaa, taamaalilluni ivigartorfiit sapinngisamik ilanngunneqassanngimmata, imaluunniit piffissani, savaatilinnut pingaaruteqanngitsuni ujaasinerup taamaallaat pinissaa, taakku assersuussutigalugu innersuussutigisinnaavaat. Aamma assersuutigalugu tusarniaanermut akissuteqarsinnaavoq, ukiup ilaani piniarfiusuni imaluunniit sumiiffinni piniarfiusuni immikkuullarissuni akornusersuisoqannginnissaanik pisariaqartitsineq tikkuarneqarsimasinnaavoq. Oqartussaasunit eqqartunit siunnersorneqareernerup kingorna, ingerlatseqatigiiffimmut inaarutaasumik akuersissummi piumasaqaatit attuumassuteqartut tulliusumik ilanngunneqarsinnaapput.

Oqartussat akuutinneqartut inatsisinik atuuttunik najukkamilu pissutsinik annertuumik ilisimannittuupput. Atugassarititaasut sivitsuinermi piumasaqaatigineqartut naleqquttuunersut, oqimaaqatigiissitsisuunersut inatsisillu malillugit tunngaveqarnersut, tamatumani qulakkeerneqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni suliaqarnerup ammasuunissaa akisussaassusilimmillu ingerlatsivigineqarnissaa Naalakkersuisut sulissutigaat – tamannalu aamma isumaqarpoq innuttaasut isiginninnerat tamatigut pingaaruteqartoq, pisortatigoortumik tusarniaaffigineqartuneersuunera imaluunniit nammineeirluni ilanngussassatut nassiunneqarsimanera apeqqutaanani.

A) Misissuiuarneq ukiuni qulikkaaranni ingerlareersoq suli sivitsorniarneqarpa?

Akissut: Misissuinissamut akuersissutip sivitsorneqarnissaa pillugu qinnuteqaammik tigusinermi, akuersissummut piumasaqaatit maannamut naammassineqarsimanersut pillugit Aatsitassanut oqartussaasoq ataatsimut nalilersuinerмик suliaqartarmat, minissuinissamut akuersissutip sivitsorneqartarnerat pillugit nalinginnaasumik ilisimatitsissutigisinnaavara. Siusinnerusukkut pisussaaffiit tamarmik eqqortinneqarsimasutut uppersarnarneqarnissaat siviutsuinissamut piumasaqaataavoq – matumani misissuiartorneq pillugu piumasaqaatit, misissuiartorneq pillugu nalunaarusiamik nassiussinissaq aamma misissuinissamut eqqortinneqarnissaanik pisussaaffik ilanngullugit.

Tamatuma saniatigut pisinnaatitaanermik piginnittoq, piffissamut aggersumut atuuttussanik, aningaasaqarnermut tunngasunik pisussaaffiit taakku naammassineqarnissaannut pisariaqartinneqartumik piginnaaneqarnersoq, Aatsitassanut oqartussaasup nalilertarpaa.

Piumasaqaatit taakku naammassineqarsimatillugit, sivitsuinerup nalunaarutigineqartarnera oqartussaasup nalingiinnaasumik sulisaaseraa.

Ukiut 10 sinnerlugit sivitsuinerimi, akuersissummut piumasaqaatit allanngortinneqarnerisa aalajangersarneqarsinnaanerit, Aatsitassat pillugit inatsisip periarfissiissutigaa.

Aatsitassarsiorluni suliassat amerlanertigut ukiorpassuarni ingerlanneqartarnerat erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, aammalu tamanna aatsitassarsiorfimmik ingerlatsilernermik kinguneqartariaqarani aatsitassarsiorluni misissuinerup sivisuumik ingerlanneqartarnera nalinginnaasuvoq.

Aatsitassarsiorluni misissuineq Kalaallit Nunaannut pingaaruteqarpoq, tassami pisinnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassarsiorluni misissuinerimi inerneris paasissutissallu nalunaarsukkatik ukiut tamaasa Aatsitassanut oqartussamut nassiuttartussaavai. Inerneris paasissutissallu nalunaarsukkat taakkua Kalaallit Nunaat pillugu ilisimasatsinnik annertusaqaataapput.

Akuersissummut 2010-02-mut, Greenland Minerals A/S-imut nalunaarutigineqarsimasumut, immikkut ittumik tunngatillugu, suli ukiut 3 tikillugit, aamma sivisunerunngitsumik, malittarisassat malillugit sivitsuisoqarsinnaavoq. Misissuinissamik akuersissut ataatsimut katillugu ukiut 22 tikillugit atuussinnaavoq. Piffissaliussaq sivisunerpaaq taanna anguneqarpat, akuersissut utertinneqassaaq, imaluunniit piiaanissamik akuersissummik nutaanik qinnuteqartoqassaaq. Pisumi uani taamaattoq piiaanissamut nuunnissaq periarfissaassanngilaq.

Greenland Minerals A/S-mut akuersissut sivitsorneqassagaluarpat, taamaalilluni sivitsuineq 2028-imi decemberi tikillugu piffissamut sivitsuinerussaaq. Tamatuma kingorna akuersissut suli sivitsoqqinnissaa periarfissaassanngilaq aamma akuersissut sunnuteqarunnaassaaq. Ingerlateqatigiiffiup sivitsuinissaq pillugu qinnuteqaataa massakkut Aatsitassanut oqartussaasunit suliarineqaleruttoq, aamma aalajangiinerup 2026-ip aallartinneqarnerani aalajangerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

B) Misissuinissamik akuersisoqassappat inatsit suna tunngavigineqassava?

Akissut: Aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut nutaaq sivitsorneqassappat, tamatuma akuerineqarnera Aatsitassanik suliaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (nr. 26, 13. juni 2023-meersoq) malillugu pisussaavoq. *Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorluni misissuinissamut misissueqqaarnissamullu akuersissutinut atugassarititaasut nalinginnaasut tassunga atasut aamma atuutissapput.*

Apeqquut 2. Innuttaasut ukiorpassuarni Kuannersuarni aatsitassarsiornermut akerliullutik nalunaaruteqartarneri amerlapput, taakku isumaat naalakkersuisunit qanoq tusarniarneqarpat?

Akissut: Isummat isummersornerillu – Narsami nunattalu sinnerani – innuttaasut Kuannersuarni suliassamut atatillugu ukiut ingerlaneranni ersarissumik oqaatigisarsimasaat, Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuaat. Innuttaasut akerliuneris assigiinngitsut ilaatigut Urani pillugu inatsisip, aalajangersimasumik

annertussusillit qaangerlugit annertussusilimmik tunngaviusunik qinnngornilinnit annertunerusumik uranitalinnik aatsitassarsiorluni misissuinissamik uranimillu piiaanissamik inerteqquteqarfiusup, akuerineqarneranik kinguneqarput.

Greenland Minerals A/S-ip Kuannersuarni piiaanissamik qinnuteqaataata itigartitsissutigineqarnera, urani pillugu inatsisip kinguneraa. Aalajangiineq taanna taakku ingerlatseqatigiiffiisa aqutsisuusup Energy Transition Mineralsip eqqartuussivinni unammillissallugu qinersimavaat. Taakku sumiiffimmi aatsitassarsiorfimmik ineriartortitsisinnaaneq piumasaqaatigaat aamma tamanna piumasaqaatigisinnaallugu isumaqarput. Suliap sivisoorujussuarmik suliarineqarnissaa, aammalu immaqa eqqartuussivinni suliarinniffiusuni arlalinni pinissaa, Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Pisoq Narsamutinuutaasunut aamma illoqarfimmi inuussutissarsiornermut naammaginangitsumik sunniuteqarpoq, tamannalu Naalakkersuisut taamaallaat ajuusaarutigisinnaavaat. Aatsitassarsiornermik suliniutit sumiiffinni inuiaqatigiinnut pitsaasumik ilanngussinissaat aamma ineriartortitsinermik unititsinnnginnissaat uagut isumaqarpugut.

Taamaalillutik amerlasuut ernumassuteqarneri innuttaasunit qaqinneqarsimasut akueriniarlugit Urani pillugu inatsisikkut Naalakkersuisut iliuuseqarlutik alloriareersimapput. Peqatigisaanik aatsitassanut suliassaqaarfimmi ingerlatsinerup inatsisit atuuttut, paasiuminartitsinissaq inuiaqatigiinnilu piujuartitsinissaq ataqqillugit pinissaa pingaartipparput.

Apeqquut 3. Kuannersuarni aatsitassarsiorniarneq Narsap eqqaanilu najugaqartut inuussutissarsiutitigut illoqarfittullu ineriartortitsinissaraluanut ukiorpassuarni akornusiivoq, Naalakkersuisut tamatumunnga qanoq isumaqarpat?

Akissut: Akuersissutit, ingerlatsinissamut akuersissutit pisassiissutillu ingerlatseqatigiiffinnut tunniunneqartut siunertamut atorneqarnissaat aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqartoq Naalakkersuisut isumaqarput. Ingerlatseqatigiiffiup nunaminertamik atugassinneqarneranut isumaavoq najukkami ineriartortitsilernissaq suliqaalernissarlu. Tassani pineqarpoq inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik nunatta pisuussutaasa atorluarneqarnissaat.

Kisianni Kuannersuarnut aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissummi, Greenland Minerals A/S-imut tunniunneqartumi pissutsit immikkut ittut atuupput. Urani pillugu inatsit pissutigalugu ingerlatseqatigiiffik piiaanissamut akuersissummik pissarsisinnaanngilaq, aamma tamanna pillugu eqqartuussivinni assigiinngitsuni ingerlatsineq sivisooq ingerlavoq. Kisianni massakkut ingerlatseqatigiiffiup misissuinissamik akuersissut atuttoq pigaa, taassumalu sivitsorneqarnissaa kissaatigaat. Ingerlatseqatigiiffik misissuinissamut akuersissummik peqartillugu, sumiiffimmi aningaasaleerusussinnaaneq pisut sunnersinnaammassuk, Naalakkersuisut akuersaarpaat, tassami sumiiffimmi innuttaasut aamma suleqatigineqarsinnaasut suliassaqaarfimmi siunissami ineriartornissaq utaqqisinnaavaat. Sullissisut allat, matumani sumiiffimmi suliniutit imaluunniit aningaasaliisartut, namminneq suliniutiminnik

aallartitsinaveersaarnissaat, tamatuma kingunerisinnaavaa. Qanoq issuseq taanna Naalakkersuisut akuererusunngilaat, kisianni urani pillugu inatsip unioqqutinneqarnissaa kissaatiginagu imaluunniit Greenland Minerals A/S piiaanissamik akuersissummik tuniniarlugu allanngortikkusunnagu. Energy Transition Minerals-mut suliaq tunngaviusoq Naalakkersuisut isumaqarput aamma taamaammat suliaq malinniarlugu aamma Narsami pakatsinernik unittoornernillu pilersitsinera ajuusaarutigalugu.

A) Innuttaasut ineriartortitserusuttut pingaaruneruppat imal. Aatsitassarsiorniarlutik misissuiuartut ukiut qulikkaani pingaarneruppat?

Akissut: Innuttaasut pissusiviusuni ineriartortitsinissamik kissaateqarnerat Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq. Aatsitassarsiorfissaq, nunatsinni maani nunarsuarmilu, qiviaraanni, aatsitassarsiorfimmik ineriartortitsinerup siviloorujussuarmi ingerlasarnerata nalinginnaasuunera, eqqarsaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Misissuinerit siulliit aallartinneriniit pissusiviusuni aatsitassarsiorfimmik ingerlatsilernissap tungaanut, ukiut 10-t sinnerlugit – agguaqatigiissillugu ukiut 16-t angullugit – tamatuma ingerlasarnera nalinginnaasuullunnaarpoq. Taamaattoq tamanna isumaqanngilaq tamatuma tungaanut susoqartanngitsoq.

Aatsitassarsiorluni misissuinerup ingerlanerani suliassat suliaqarnernik aningaasarsiorfitsinermillu iluaqutaalereertarput – pingaartumi nunatsinni sumiiffimmi. Suliffeqarfiit najukkamiittut suliassaqaletarput, soorlu umiatsiamik qulimiguullinnillu assartuineq, nerisassanik pilersuineq aammalu tammaarsimaarfinnut ingerlasussanik piareersaaneq allanillu suliarineqartussanik sullissineq. Tamatuma saniatigut suliffissaqartitsisoqaletarpoq, tassani sulisut nunap karsianut akileraarutitik akiliisarlutik. Taamaattumik aatsitassarsiorfiup ammannginnerani najukkani innuttaasut isertitaqalereertarnerat suliaqalereertarnerallu eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq.

Ungasinnerusoq isigalugu aatsitassarsiornermut suliassaqaarfik, suliassaqaarfiit Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranik nukittorsaanissamut periarfissaqaarfiunerpaat ilagaat. Tamanna suliffissuaqarneruvoq, tassani suliniutit ikittut kisianni annertuut malunnaatilimmik allanngortitsisinnaallutik – suliffissaqartitsinermut, akileraarutitigut isertitaqarnernut aningaasaliinernullu tunngatillugu.

Taamaattumik Kuannersuarni suliassami pisutut sumiiffiup ingerlatseqatigiiffimmut ataatsimut, maannakkorpiaq kissaatigineqartumik inuussutissarsiornermi ineriartortitsisinnaanngitsumut, pituttorsimanera soorunami naammaginangilaq.

Peqatigisaanik inatsisit atuuttut malinnissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqarput, ilanngullugu Urani pillugu inatsit. Tamatuma kingunerisaanik urani suliassaanni ilaatillugu aammalu inatsimmi akuinut killissaliussat naammassineqarsimatinnagit, Greenland Minerals A/S piiaanissamut akuersissummik tunisinnaanngilarput.

B) Naaakkersuisoqarfiit tusarniaanernut aamma akissutissanik piniarfigineqartarput, taakku isumaat innuttaasut isumaaniit pingaartinneqarnerusarpat?

Akissut: Tusarniaanerit ingerlaneranni Naalakkersuisoqarfiit, oqartussat attuumassutillit, kattuffiit innuttaasullu tusarniaaffigineqartuni ilaatinneqartarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit tamarmik nalunaarsorneqartarput aammalu ataatsimoortumik nalilersuinermit ilaatillugit suliarineqartarlutik. Naalakkersuisoqarfinniit tusarniaanermut akissuteqaatit innuttaasut akissutaanniit pingaaruteqarnerusutut ingerlaannartumik nalilernerqartanngillat, kisianni imarisai nassiussisullu suliaasaqarfinni imaluunniit inatsisitigut inissisimanera apeqqutaatillugit assigiinngitsumik pingaartinneqartarlutik. Assersuutigalugu oqartussamit teknikkinut imaluunniit inatsisitigut oqaaseqaatit, ingerlatassaq maleruagassanut atuuttunut kattunneqarsinnaanersoq, nalilersuinermit tunngavissatut ilaatinneqarsinnaapput, innuttaasut ilassutigisaanni amerlanertigut najukkani imaluunniit inuiaqatigiinni isiginninneq amerlanertigut eqqumaffigeqquneqartarluni. Taakkua tamarmik aalajangiinernut pingaaruteqarput.

Tusarniaanermut akissuteqaatit tamarmik qinnuteqartumut oqaaseqarfigineqartussanngorlugit tamatigut nassiunneqartarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit tamarmik kiisalu qinnuteqartup oqaaseqaatai qinnuteqaatip ataatsimoortumik nalilersorneqarnerani ilanngunneqartarput.

Apeqput 4. Inatsisitigut innuttaasut qanoq aatsitassarsiorniarnermut akerliutillutik illersugaappat?

Akissut: Nalinginnaasumik pisinnaatitaaffiit pineqarmata, Nunanut Allanut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik apeqqutip akissuteqarfiginissaannut ilanngussinissaanik Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup qinnuigaa. Akissuteqaat matuma kinguliani ikkunneqarpoq:

Aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinissaq eqqissisimasumik nakuuserfiunngitsumillu akerliusoqartillugu imaluunniit akerliliisoqartillugu innuttaasut Inatsimmit Tunngaviusumiit (Danmarkip Naalagaaffiani Inatsit Tunngaviusoq), taamatullu nunani tamalaani inuit pisinnaatitaaffii pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummit, soorlu Naalagaaffiit Peqatigiit innuttaasutut politikikkikullu pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaannit, illersorneqartarput.

Apeqqutip sinnerna Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqarfigineqarpoq:

Innuttaasut suliaassanut aalajangersimasunut atatillugu tusarniarneqarnissamut pisinnaatitaapput. Aatsitassanik suliaqarnermut inatsimmi § 35 naapertorlugu, aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissummik tunniussisoqarsinnaalinnginnerani minnerpaamik qaammatisiutit malillugit ulluni

21-ni tamanut ammasumik tusarniaasoqartussaavoq. Tusarniaanermut akissuteqaatit tusarniaanermut tassunga atatillugu tunniunneqartut, akuersisummik tunniussinnermi aalajangiinissamut tunngavissani ilaatinneqartarput aammalu akuersisummi atugassarititaasunik aalajangersaanermut tunngavissaliisinnaallutik. Aammattaaq suliassaq pisussaq tamakkerlugu ilaannaannulluunniit tunngasut innuttaasunit akerlerineqarsimappata, pisinnaatitsisummik pigisaqartoq tamatuminnga paasitinneqartarpoq, taamaalillunilu suliassamik pilersaarusiornepup ingerlaqqinnerani taamatut akerliunerup mianerinissaanut periarfissaqartarluni.

Aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 44 malillugu, piiaanissamut akuersisummik tunniussisinnalinninnermi minnerpaamik qaammatisiutit malillugit ulluni 35-ni tusarniaasoqartussaavoq. Tusarniaaneq taanna aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinik tunniussinnermi tusarniaasarnertut matuma siuliani taaneqartutut siunertaqarpoq.

Aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsit malillugu suliassaq avatangiisinut imaluunniit inuiaqatigiinnut annertuunik sunniisinnassasoq naatsorsuutigineqarpat, taamaalilluni avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq imaluunniit inuiaqatigiinni piujuaannartitsisumik sunniinissaanut nalilersuineq (imaluunniit amerlanertigut pisartutut tamarmik) sularineqartussaalluni, ilaatigut aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 106 malillugu minnerpaamik qaammatisiutit malillugit ulluni 35-ni piareersaataasumik tusarniaasoqartussaavoq, ilaatigullu tusarniaanerpiaq sapaatit akunnerini 8-ni ingerlasussaq, ingerlanneqartussaalluni, taassumalu ingerlanerani aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi kapitali 17 malillugu najukkani tusarniaalluni ataatsimiititsinerit ingerlanneqartussaallutik.

Tusarniaanermut akissuteqaatit § 106 malillugu piareersaataasumik tusarniaanermut atatillugu tunniunneqartut, avatangiisinut inuiaqatigiinnullu tunngasunut nassuiaammut, kapitali 17 malillugu tusarniaassutigineqartussamut, tunngavissaliissapput. Tusarniaanerpup nalaani innuttaasut tusarniaanermut akissuteqarnissamut aammalu apeqquteqarnissamut periarfissaqarput, ilanngullugu tusarniaalluni ataatsimiititsinnermut atatillugu oqaasiinnartigut. Pisinnaatitsisummik pigisaqartoq tamatuma kingorna tusarniaaneq pillugu nalunaarusiamik, Naalakkersuisunit akuerineqareernerani tamanut saqqummiunneqartussamik, suliaqartussaavoq. Tusarniaaneq pillugu nalunaarusiami pisinnaatitsisummik pigisaqartup tusarniaanermut oqaaseqaatit apeqquutilu ataasiakkaat tamaasa ataasiakkaatigut isummerfigisussaavai. Suliassaq aatsaat tusarniaaneq pillugu nalunaarusiap akuerineqareernerani aallartinneqarsinnaavoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 130 malillugu aningaasassanik pilersitsisussaapput, tassanngaaniit innuttaasut, najukkani inuiaqatigiit aammalu Kalaallit Nunaanni kattuffiit attuumassutillit, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermut suliassanut ataasiakkaanut attuumassutilinnik ajornartorsiutinik immikkut ittunik paasinarsitsisinnissamut misissuinnermik aallartitsinnissamut siunnersuisussarsiorinnissamullu aammalu suliassap inuiaqatigiinnut sunniinissai pillugit ataatsimiinnermik ingerlatsinnissamut, aningaasassanik qinnuteqarsinnaapput.

Apeqquut 5. Innuttaasut nunap inooqqaajusutut pisinnaatitaaffigut aallaavigalugit illersorneqarlutalu, innarligaannginnissamut qulakkeerinnittoqartussaavoq, Naalakkersuisut piumassuseqarpat ILO-mi isumaqatigiissut nr: 169 malillugu ART.6 imm.1B aamma ART.6 imm.1C aamma ART.7 imm.1 aamma ART.7 imm.3 minnerunngitsumillu ART.7 imm.4 malissallugit?

Akissut: Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutitut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup apeqqutitut akissuteqaqqullugu Nunanut Allanut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa. Akissuteqaat matuma kinguliani ikkunneqarpoq:

Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiiniq illersuineq aammalu nunap inoqqaavisa innarligassaannnginnerisa ataqqineqartussaannerannik qulakkeerinnissaq pillugit ILO nr. 169-ip anersaava siunertaalu Naalakkersuisut sulii ataqquivaat. Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut suliaasaqarfik akisussaaffigilerlugu tigoreerpaat, taamaallillunilu ILO-mi nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni nr. 169-imi aalajangersakkat ataqqineqarnissaasa naammassineqarnissaasalu qulakkeernissaa aamma Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigaat, ilanngullugu artikelit (art.6, 1 b aamma c kiisalu art. 7,3 aamma 7,4) apeqquteqartumit taaneqartut. Ilaatigut nunatsinni sutigut tamatigut oqartussaaqatigiinnermi sullissiviit nalinginnaasut aqqutigalugit peqataanikkut aalajangeeqataasarnikkullu, ilaatigullu aatsitassanut suliaasaqarfik immikkut pineqartillugu, suleriaasissat Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersarneqartutigit, aalajangersakkat taakkua naammassineqartarput.

A) Paragraf 37-ikkut apeqquteqaammi nr: 48/2023 -imi Naalakkersuisut akissuteqaatimi ilaanni ima isumaqarput, "ILO-mi isumaqatigiissutip 169-p paasinissaanut atuutilerninissaanullu tunngatillugu eqqarsaatigisassatut Naalakkersuisut aallaavittut isumaat unaavoq:ILO 169-i Naalagaaffiit nunallu inuiisa ataqatigiinnerannut tunngasuusoq." Naalakkersuisut isuma tamanna sulii attappaat?

Akissut: Naalakkersuisut sulii isumaqarput, ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissutip nr. 169-ip nassuiarneqarnerani atuutsinneqarneranilu, tassani siullermik pingaarnertullu naalagaaffiit aamma nunap inoqqaavisa imminnut atassuteqarnerannut tunngatinneqarnera, aallaavigineqartussaasoq. Nunap inoqqaavisa nammineerlutik ileqquisa sullissiviisalu mianereqqissaarneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarnerup ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissummi nr. 169-imi taaneqarnerata saniatigut, nunani tamalaani isumaqatigiissummi nunap inoqqaavinut nammineerlutik namminersornermut aqqissuussisimasunut immikkut tunngatinneqartunik aalajangersagaqanngilaq.

Taamaattoq tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi §16 naapertorlugu nunani tamalaani

pisussaaffiit, soorlu ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissut nr. 169, suliaasaqarfiit akisussaaffigilerlugit tiguneqareersut iluanni, naammassineqarnissaasa qulakkeernissaannik Naalakkersuisut pisussaaffeqarmata.

B) Naalakkersuisut paragraf 48/2023-imi akissuteqaataat kalaallisuuani qallunaatuuanilu oqaatsit assigiinngitsut atorneqarpoq kalaallisuuani "atuutilersinneqarnissaannut" qallunaatuaanilu "fortolkning"atorneqarluni, taamaammat kalaallisut oqaatsigut pisortatigoortumik atuutinneqarneri aallaavigalugu naatsorsuutigaara akissut kalaallisoortoq eqqortuusooq?

Akissut: Oqaatsit allassimasut sorliit atuunnersut nalornissutigineqartillugu, allatut allassimasoqartinnagu, tamatigut kalaallisoortaa atuuttariaqartoq, Naalakkersuisut isumaqatigaat.

Taamaattoq paragraf 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 48/2023-mut akissutip kalaallisoortaanut danskisoortaanullu tunngatillugu Naalakkersuisut isumaqanngillat taakkua assigiinngissuteqartut.

Danskisoortaanu allassimavoq: "...i fortolkningen og gennemførelsen af..."

Kalaallisoortaanu allassimavoq: "...paasinissaanut atuutilersinnissaanullu".

C) Taamaasimappallu kiisami piuumassuseqarlutik pisinnaatitaaffigut nunami naalagaaffimmit allameersunut tunngatillugu atuuttut?

Akissut: ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissummi nr. 169-imi aalajangersakkat ataqqineqarnissaasa sulissutiginiissaa, nunatsinni maani, kisianni aamma danskit naalagaaffiannut taamatullu naalagaaffinnut allanut tunngatillugu, Naalakkersuisut pisariaqavissutut isigaat.

Inussiarnersumik inuulluaqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

Naaja H. Nathanielsen

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit
Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq